

باسمه تعالی
دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گرانش
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)
طرح دوره (Course Plan)

پیش‌نیاز: بیهوشی و مراقبت های آن، روش احیا قلبی ریوی و اصول مراقبت های ویژه	گروه آموزشی: تکنولوژی اتاق عمل
رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل ۱۴۰۱	نام و کد درس: بیهوشی و مراقبت‌های آن
نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳	تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری
روز و ساعت کلاس: شنبه، ۱۶:۰۰-۱۸:۰۰	نام مدرس / مدرسین: دکتر فاطمه محسنی
آدرس و تلفن دفتر مسئول درس: دانشکده علوم پزشکی گرانش - ۰۷۱۵۲۴۴۸۱۰۶	آدرس پست الکترونیکی مسئول درس: mohseni_fa81@gmail.com

شرح کلی درس:

در این درس دانشجو با نحوه اداره بیمار بعد از عمل جراحی و مراقبت‌های آنها بر حسب اهمیت و نیز با وسایل و تجهیزات PACU آشنا می‌شود. همچنین چگونگی پیشگیری از عوارض ناشی از بیهوشی های عمومی و موضعی و یا نحوه درمان و مقابله با آنها را می‌آموزد و به کار می‌برد.

هدف کلی:

آشنایی با ریکاوری و مراقبت‌های پس از بیهوشی و عمل جراحی

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود فراگیر:

- در تمام مراحل تدریس با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع جلسات توجه نشان دهد.
- در تمام جلسات تدریس فعالانه و داوطلبانه در بحث های گروهی شرکت کند.
- تاریخچه و تعریفی از واحد مراقبت های پس از بیهوشی با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- ویژگی های بخش ریکاوری را از نظر مکان، استانداردها و کارکنان با ۵ درصد خطا جهت همکلاسی های خود توصیف کند.
- ۶ مورد از وسایل و تجهیزات ضروری بخش ریکاوری را بدون خطا نام ببرد.
- اصول و شیوه صحیح حمل و نقل بیمار از اتاق عمل به ریکاوری را با ۹۵ درصد صحت برای همکلاسی های خود بازگو کند.
- نحوه پذیرش بیمار در ریکاوری را با ۵ درصد خطا توصیف کند.

- مانیتورینگ بیمار در طی ریکاوری را به ترتیب اولویت با ۵ درصد خطا لیست کند.
- حداقل ۴ مورد از مراقبت های مشترک و عمومی پس از بیهوشی و عمل جراحی را با ۹۵ درصد صحت توضیح دهد.
- روش های مختلف ارزیابی وضعیت تنفس و اکسیژناسیون را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه نماید.
- مزایا و محدودیت روش های مختلف ارزیابی وضعیت گردش خون را با ۵ درصد خطا به تفکیک بیان کند.
- نتایج حاصل از بررسی علائم حیاتی و مشاهدات بالینی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) را با ۱۰ درصد خطا تفسیر کند.
- حداقل ۳ مورد از عوارض کوتاه مدت جراحی نروسرجری، چشم و ENT را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و مراقبت از بیمار پس از جراحی نروسرجری، چشم و ENT را با ۹۰ درصد صحت توضیح دهد.
- اختلال و عارضه پس از عمل جراحی نروسرجری، چشم و ENT را بر اساس نتایج ارزیابی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد.
- حداقل ۳ مورد از عوارض کوتاه مدت جراحی قلب و عروق، توراکس و گوارش را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و مراقبت از بیمار پس از جراحی قلب و عروق، توراکس و گوارش را با ۹۰ درصد صحت توضیح دهد.
- اختلال و عارضه پس از عمل جراحی قلب و عروق، توراکس و گوارش را بر اساس نتایج ارزیابی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد.
- حداقل ۳ مورد از عوارض کوتاه مدت جراحی پلاستیک، ارتوپدی و تروما را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و مراقبت از بیمار پس از جراحی پلاستیک، ارتوپدی و تروما را با ۹۰ درصد صحت توضیح دهد.
- اختلال و عارضه پس از عمل جراحی پلاستیک، ارتوپدی و تروما را بر اساس نتایج ارزیابی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد.
- حداقل ۳ مورد از عوارض کوتاه مدت جراحی اورولوژی و زنان را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و مراقبت از بیمار پس از جراحی اورولوژی و زنان را با ۹۰ درصد صحت توضیح دهد.
- اختلال و عارضه پس از عمل جراحی اورولوژی و زنان را بر اساس نتایج ارزیابی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد.
- حداقل ۳ مورد از عوارض کوتاه مدت جراحی در سالمندان و افراد دارای بیماری زمینه ای را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و مراقبت از بیمار پس از جراحی در سالمندان و افراد دارای بیماری زمینه ای را با ۹۰ درصد صحت توضیح دهد.
- اختلال و عارضه پس از عمل جراحی در سالمندان و افراد دارای بیماری زمینه ای را بر اساس نتایج ارزیابی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) با ۱۰ درصد خطا تشخیص دهد.
- ۳ مورد از علل انسداد راه هوایی پس از عمل جراحی را بدون خطا نام ببرد.
- راههای ارزیابی انسداد راه هوایی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- راههای پیشگیری از انسداد راه هوایی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا لیست کند.

- راههای رفع انسداد راه هوایی در بیمار بستری در PACU را به تفکیک علل انسداد با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- علل مختلف هیپوکسمی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه کند.
- راههای ارزیابی هیپوکسمی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- راههای پیشگیری از هیپوکسمی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توصیف کند.
- راههای رفع هیپوکسمی در بیمار بستری در PACU را به تفکیک علل هیپوکسمی با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- علل مختلف هیپوونتیلاسیون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا لیست کند.
- راههای ارزیابی هیپوونتیلاسیون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- راههای پیشگیری از هیپوونتیلاسیون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- راههای رفع هیپوونتیلاسیون در بیمار بستری در PACU را به تفکیک علل هیپوونتیلاسیون با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- حداقل ۲ مورد از عوامل خطر بروز آسپیراسیون در بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- راههای پیشگیری از آسپیراسیون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- نحوه مراقبت از بیماری که در PACU دچار آسپیراسیون شده است را با ۹۵ درصد صحت شرح دهد.
- ۴ مورد از عوارض قلبی عروقی پس از عمل جراحی در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- راههای ارزیابی عوارض قلبی عروقی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- راههای پیشگیری از عوارض قلبی عروقی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا لیست کند.
- علل مختلف افت فشارخون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه کند.
- راههای پیشگیری و اداره افت فشارخون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توصیف کند.
- ۳ مورد از علل مختلف افزایش فشارخون در بیمار بستری در PACU را بدون خطا لیست کند.
- راههای پیشگیری و اداره افزایش فشارخون در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- دو مورد از شایع ترین دیس ریتمی های در بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- علل مختلف دیس ریتمی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه کند.
- راههای پیشگیری و اداره دیس ریتمی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- ۳ مورد از عوارض کلیوی پس از عمل جراحی در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- راههای ارزیابی عوارض کلیوی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- راههای پیشگیری از عوارض کلیوی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا لیست کند.
- علل مختلف احتباس ادراری در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه کند.
- نحوه مراقبت از بیماری که در PACU دچار احتباس ادراری شده است را با ۹۵ درصد صحت شرح دهد.
- ۳ مورد از علل اولیگوری در بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- راههای پیشگیری و اداره اولیگوری در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- دو مورد از علل نفروپاتی در بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- راههای پیشگیری و اداره نفروپاتی در بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- تعریفی از شوک را با ۹۵ درصد صحت در حضور سایر دانشجویان ارائه دهد.

- سه مورد از علل منجر به شوک در بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- حداقل ۴ مورد از علائم شوک را بدون خطا لیست کند.
- راههای پیشگیری و مراقبت از بیمار در حالت شوک در PACU را با ۹۵ درصد صحت شرح دهد.
- مکانیسم تنظیم درجه حرارت در بدن را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- مکانیسم کاهش درجه حرارت و لرز بعد از عمل جراحی در PACU را با ۹۵ درصد صحت شرح دهد.
- ۴ مورد از عوارض کاهش درجه حرارت و لرز بعد از عمل جراحی را بدون خطا نام ببرد.
- روش های اداره هیپوترمی و لرز بعد از عمل جراحی در PACU را با ۹۵ درصد صحت شرح دهد.
- ۴ مورد از علل تحریک پذیری و بیقراری بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه ارزیابی و تشخیص تحریک پذیری و بیقراری بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- شیوه های کنترل تحریک پذیری و بیقراری بیمار بستری در PACU را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- حداقل ۳ مورد از علل تحریک پذیری و بیقراری بیمار بستری در PACU را بدون خطا نام ببرد.
- تاخیر در بیداری پس از بیهوشی را با ۵ درصد خطا تعریف کند.
- شیوه های ارزیابی و تعیین علت تاخیر در بیداری پس از بیهوشی را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- راههای اداره تاخیر در بیداری پس از بیهوشی را با ۹۵ درصد صحت توضیح دهد.
- تعریفی از درد را با ۹۵ درصد صحت در حضور سایر دانشجویان ارائه دهد.
- پاتوفیزیولوژی درد را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- انواع درد را با ۵ درصد خطا طبقه بندی و با هم مقایسه کند.
- حداقل دو مورد از عوارض کوتاه مدت درد را بدون خطا شرح دهد.
- ۴ مورد از عوامل موثر بر پاسخ بیمار به درد را بدون خطا لیست کند.
- نحوه ارزیابی درد در بیمار را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- نحوه بکارگیری معیارهای بررسی درد را با ۹۵ درصد صحت توصیف کند.
- روش های مناسب برای تسکین درد بیمار فرضی (سناریو آموزشی) را با ۵ درصد خطا انتخاب کند.
- ۴ مورد از علل تهوع و استفراغ پس از بیهوشی را بدون خطا نام ببرد.
- نحوه پیشگیری و اداره تهوع و استفراغ پس از بیهوشی را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- داروهای ضد تهوع و استفراغ را با ۵ درصد خطا طبقه بندی و با هم مقایسه کند.
- تعریفی از اکسیژن درمانی را با ۹۵ درصد صحت در حضور سایر دانشجویان ارائه دهد.
- عوامل موثر بر اکسیژناسیون را با ۵ درصد خطا توضیح دهد.
- نحوه ارزیابی وضعیت اکسیژناسیون و تعیین علل هیپوکسمی را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- وسایل اکسیژن درمانی را با ۵ درصد خطا با هم مقایسه کند.
- اصول استفاده از وسایل و تجهیزات اکسیژن درمانی را با ۵ درصد خطا بیان کند.
- وسیله مناسب برای اکسیژن درمانی بیمار فرضی (سناریو آموزشی) را با ۵ درصد خطا انتخاب کند.
- عوامل خطر مسمومیت با اکسیژن را با ۵ درصد خطا نام ببرد.

- ۴ مورد از عوارض اکسیژن درمانی و راههای پیشگیری از آن را با ۵ درصد خطا بیان کند.
- اهمیت و چگونگی ثبت و گزارش اطلاعات بیماران را با ۵ درصد خطا شرح دهد.
- شرایط و معیارهای لازم برای ترخیص بیمار از ریکاوری و انتقال به بخش بستری را با ۵ درصد توضیح دهد.
- شرایط و معیارهای لازم برای ترخیص بیمار سرپایی از ریکاوری و تدابیر لازم جهت رفتن به منزل را با ۵ درصد شرح دهد.

مواد و محتوای آموزشی (جدول زمان بندی ارائه برنامه):

جلسه	عنوان	مدرس
۱	معرفی درس و اهداف آن - تاریخچه و تعریف واحد مراقبت های پس از بیهوشی، مکان، وسایل، تجهیزات، استانداردها و کارکنان، چگونگی انتقال، پذیرش و مانیتورینگ های بیمار در طی ریکاوری	دکتر فاطمه محسنی
۲	مراقبت های عمومی از بیماران پس از بیهوشی و عمل جراحی در ریکاوری، ارزیابی وضعیت اکسیژناسیون و روش های اکسیژن رسانی	دکتر فاطمه محسنی
۳	مراقبت از بیمار بر مبنای نوع عمل جراحی (نروسرجری، چشم، ENT، قلب و عروق، توراکس، گوارش)	دکتر فاطمه محسنی
۴	مراقبت از بیمار بر مبنای نوع عمل جراحی (جراحی پلاستیک، ارتوپدی، تروما، اورولوژی، زنان)	دکتر فاطمه محسنی
۵	مراقبت از بیمار بر مبنای نوع عمل جراحی (سالمدان و بیماری های همراه)	دکتر فاطمه محسنی
۶	ارزیابی و اداره عوارض تنفسی و عوارض گردش خون پس از بیهوشی	دکتر فاطمه محسنی
۷	ارزیابی و اداره عوارض کلیوی و اختلالات خونریزی دهنده و شوک پس از بیهوشی	دکتر فاطمه محسنی
۸	ارزیابی و اداره اختلالات درجه حرارت بدن و لرز، تحریک پذیری، بیقراری و تاخیر در بیداری، درد، و تهوع و استفراغ پس از عمل جراحی و بیهوشی	دکتر فاطمه محسنی
۹	چگونگی ثبت و گزارش اطلاعات بیماران، شرایط و معیارهای لازم برای ترخیص بیمار ریکاوری بیماران سرپائی و تدابیر لازم جهت ترخیص به منزل	دکتر فاطمه محسنی

روش های تدریس / فعالیت های یادگیری:

غیر حضوری یا مجازی (آفلاین یا آنلاین)	حضور
بارگذاری محتوا در سامانه نوید	<ul style="list-style-type: none"> • سخنرانی تعاملی • بحث گروهی

- پرسش و پاسخ
- کار در گروه کوچک
- کلاس درس وارونه (یک جلسه)

ارزشیابی دانشجویان:

- حضور در کلاس و مشارکت در بحث کلاسی
 - انجام تکالیف و سوالات کلاسی
 - ارزشیابی پایان ترم
- ۱ نمره
- ۱ نمره
- ۱۸ نمره

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- حضور به موقع در کلاس ها
- شرکت فعال در بحث های کلاسی
- مطالعه منابع معرفی شده
- انجام تکالیف و پاسخ به پرسش های مطرح شده

قوانین و مقررات آموزشی:

- حضور دانشجو در تمام جلسات الزامی است. ساعات غیبت در درس نظری از $\frac{4}{17}$ مجموع ساعات نباید تجاوز نماید.
- عدم حضور در کلاس به دلیل موجه ۲۴ ساعت قبل از کلاس به اطلاع مسئول درس رسانده شود.

منابع:

- نانسى مارى. اصول كار در اتاق عمل (جلد اول از تكنيك هاى كار در اتاق عمل برى و كوهن). ترجمه ساداتى ليلا، - گلچينى احسان و ديگران انتشارات جامعه نگر ۱۳۹۳
- قارداشى فاطمه، اكبرزاده روياء. اصول مراقبت هاى ويژه در اتاق بهبودى. انتشارات سالمى جامعه نگر ۱۳۹۲
- ساداتى ليلا، گلچينى احسان. اصول مراقبت از بيمار در اتاق بهبودى انتشارات جامعه نگر، چاپ دوم ۱۳۹۲
- Berry & Kohn's Operating Room Technique / Nancymarie Phillips / Mosby; 12 edition / ISBN: 9780323073585